

Het zijn de laatste decennia niet meer de Hoogeschoolen, die bij uitstek de bakermat zijn van den vooruitgang der wetenschap, maar veel meer de door onbepaalde middelen gesteunde research-afdeelingen van de grootindustrie. Zij hebben op grond van hun onderzoekingsmethodes en hun outillage verschillende patent-medicijnen geleverd, waarvoor men niet genoeg dankbaar kan zijn.

Moge ik aldus zeer in het kort den moreelen kant van dit vraagstuk hebben belicht, de praktische kant is geheel een resultaat van den oorlog. Voordien was Duitschland het land, dat ons het meest heeft overstelpt met specialité's. Thans zijn de fabrieken vermoedelijk grootendeels verwoest en is de animo om nog langer producten uit het Oosten te slikken zeer verminderd. Bovendien is het, gezien uit een oogpunt der deviezenpositie, voor de regeering een belangrijke vraag, welke geneesmiddelen van buiten dienen te worden ingevoerd en welke door het eigen land kunnen worden geleverd.

De vrije concurrentie op dit gebied dient thans aan banden te worden gelegd, zoowel om bovengenoemde ideeën als om deze praktische redenen. Van overheidswege dient hier ordenend en handelend te worden opgetreden, nu, nu de tijd daarvoor rijp is!

Er dient te worden overlegd welke patentgeneesmiddelen onvoorwaardelijk voor de volksgezondheid noodig zijn en welke door de Nederlandsche industrie kunnen worden vervaardigd. Alleen voor diegenen, die strikt noodig zijn en hier niet kunnen worden gemaakt, zouden deviezen moeten worden beschikbaar gesteld. Wanneer door deze toevallige situatie de buitenlandsche markt aan een strenge bepaling is onderworpen, kan het binnenland onder oogen worden gezien. Hier zou een coördinatie-commissie, gevormd door artsen en apothekers eenerzijds, door vertegenwoordigers van de pharmaceutische industrie anderzijds een werkverdeling moeten opstellen en aan de hand van de behoefte toewijzingen voor de bereiding van bepaalde middelen uitgeven. Op de samenstelling, het in den handel brengen en de prijzen zou controle moeten worden uitgeoefend, zoodat meer worde rekening gehouden met de *hulp* die moet worden verleend dan met den factor winst welke moet worden behaald. Al zal ook hier, evenals elders arbeid redelijk moeten worden beloond.

Uit schriftelijk en mondeling overleg met Regeering en Hoofdinspectie is mij gebleken, dat dit onderwerp de aandacht van bevoegde instanties heeft, doch deze moet worden gesteund door een communis opinio van hen, die deze materie moeten hanteeren. Ik hoop dat dit artikel hiertoe moge bijdragen.

Batavia, Maart 1946

H. R. M. DE HAAN

SCHAARSCHE GENEESMIDDELEN.

Er is een hoeveelheid A.T. 10 aangekomen en onder de pharmaceutische groothandelaren verdeeld. De voorraad is echter beperkt, zoodat de mogelijkheid niet is uitgesloten, dat deze spoedig verbruikt is. Nieuwe aanvoer wordt binnenkort verwacht.

Tevens heeft de pharmaceutische groothandel een beperkte hoeveelheid Solganol ontvangen. Wat den voorraad betreft geldt hiervoor hetzelfde als voor A.T. 10; een nieuwe bestelling voor Solganol is in Engeland geplaatst.

De artikelen codeïne en morphine worden, zij het ook op beperkte schaal, vervaardigd door de N.V. Nederlandsche Cocaïne-fabriek te Amsterdam en de N.V. v/h A. A. BONNEMA te Apeldoorn. Afleveringen vinden regelmatig plaats aan de daarvoor in aanmerking komende pharmaceutische groothandelaren. Het kan echter voorkomen, dat deze tijdelijk niet over genoemde artikelen in substantie beschikken; in dat geval kan de groothandel helpen, uiteraard met inachtneming van de geldende distributiebepalingen, met verschillende vormen (tabletten), waarin morphine en codeïne, afkomstig uit de aangevoerde units, zijn verwerkt.

Amsterdam, 6 April 1946

J. W. BIRZA,

*directeur van het Rijksbureau voor
genees- en verbandmiddelen.*

SIMULATIE.

Nu de militaire dienst de normaal wordende sfeer van het leven dreigt te verstoren trachten velen zich hieraan te onttrekken. De oude middelen zijn te bekend en naar nieuwe wegen wordt ijverig gezocht. Dezer dagen hoorde ik van een nieuw trucje, dat Amerikaansch schijnt te zijn. Op een cigaret worden enkele druppels jodiumtinctuur

gedruppeld. Daarna wordt de cigaret gehaleerd, waarna bij de doorlichting lichte longafwijkingen gevonden zouden worden. Of het middel effectief is kan ik niet beoordeelen, maar zoo ja, dan is het vermelden de moeite waard.

Utrecht, 3 April 1946

F. E. VAN DEN BERG

DE ZIEKTE VAN PLAUT-VINCENT.

Collega VAN DER WEY beschrijft niet (dit *Tijdschrift* no. 11/12, 1946), dat de angina van PLAUT-VINCENT zich een enkelen keer onder het *locale* beeld van een angina lacunaris kan voordoen. Dit is begrijpelijk, daar deze vorm bijzonder licht verloopt en dientengevolge alleen in de algemeene practijk gezien wordt. Toch is ook deze vorm van angina van PLAUT-VINCENT vaak klinisch te diagnosticéeren: er bestaat namelijk — zooals vaak bij de angina ulcero-membranosa — een opmerkelijke wanverhouding tusschen relatief sterke plaatselijke objectieve afwijkingen en geringe of geen algemeene klachten. Dus in tegenstelling tot de banale angina lacunaris: geen algemeen ziektegevoel, geen koorts. Deze vorm, die slechts keelpijn veroorzaakt, geneest zonder behandeling vlot binnen een week.

Groningen, 6 April 1946

A. LÖWENBERG

BERICHTEN

BUITENLAND

AMERIKA. — NIEUWE TIJDSCHRIFTEN. Met ingang van 1 Januari verschenen als driemaandelijksch tijdschrift het *Journal of the History of Medicine and Allied Services* en de *Quarterly Review of Psychiatry and Neurology*.

FACSIMILEDrukken VAN DUITSCHE BOEKEN. — Wegens het gebrek aan exemplaren van Duitse wetenschappelijke werken in de landen der Geallieerden werd de uitgeverij EDWARDS Brothers te Ann Arbor (Mich.) gemachtigd van ongeveer 500 boeken facsimiledrukken te vervaardigen tot een aantal van 200 exemplaren per boek. Tot de geneeskundige werken behooren SCHAEFER, *Electro-physiologie*, UHLENBRUCK, *Herzkrankheiten*, FRANZ, *Kriegschirurgie*, LANGE, *Kriegsorthopädie*, ERTL, *Regeneration*, KOWARSCHIK, *Kurzwellentherapie* en het uit 16 deelen bestaande *Handbuch der experimentellen Pharmakologie* (*Schweiz. med. Woch.*, 1945, blz. 1000).

DENEMARKEN. — STERFTE AAN TUBERCULOSE IN DE OORLOGSJAREN. Zooals uit onderstaande cijfers blijkt, bleef aan Denemarken een toeneming van tuberculose bespaard, 1944 gaf zelfs een recordcijfer:

	1937	1938	1939	1940	1941	1942	1943	1944
aantal sterfgevallen	1667	1589	1307	1351	1345	1350	1343	1327
per 1000 inwoners	4.4	4.1	3.4	3.5	3.5	3.5	3.4	3.3

De lijst der voedingsmiddelen is hiermede in overeenstemming: van boter, varkensvet, varkensvleesch, rund- en kalfsvleesch, visch, eieren en rogge waren de gebruikscijfers in den oorlog ten deele hooger dan vóór den oorlog (*Ügeskrift for Laeger*, 1945, blz. 1023).

DUITSCHLAND. — VERPLICHTE INENTING TEGEN VLEKTYPHUS. In de Russische bezettingszône is de inenting van de geheele burgerlijke bevolking tegen vlektyphus verplicht gesteld (*Schweiz. med. Woch.*, 1946, blz. 164).

ENGELAND. — NIEUWE TIJDSCHRIFTEN. De *Schweizerische medizinische Wochenschrift* (1946, blz. 164) vermeldt de verschijning van de tijdschriften *British Journal of Pharmacology and Chemotherapy*, *British Journal of Social Medicine* en *Thorax*.

— POKKEN BIJ DE ENGELSCH MARINE. In het Oostelijke gebied van de Middellandsche Zee dreigde in den winter 1943—1944 een pokkenepidemie bij een basis van de marine. Zij werd zonder moeite bedwongen. Eenige niet-ingeënten overleden (*Schweiz. med. Woch.* 1946, blz. 210).

— HET GEHEIM VAN „BAL”. „Bal” is „British anti-lewisite”, een geheim antidotum tegen arsenicumbevattende oorlogsvergiften; de aard der stof is thans bekend gemaakt: 2, 3-dimercapto-propanol. Men hoopt, dat het ook in vredetijd tegen verschillende metaalvergiftigingen zal kunnen dienen (*Brit. med. J.*, 1946, blz. 241).

FRANKRIJK. — BOTULISME TIJDENS DE BEZETTING. Vergiftiging door voedsel werd